

POLIITISESTI ja industria-
lisesti yhdistyneen köyhäliä-
tön voimaa ei mikään mahti maa-
ilmassa kukista.

TOVERI

THE circulation of the Toveri
is greater than the combined
circulation of all other news-
papers printed in Astoria.

LÄNNEN SUOMALAISEN TYÖVÄESTÖN ÄÄNENKANNATTAJA
ORGAN OF THE FINNISH WORKERS IN THE WESTERN STATES. THE ONLY FINNISH DAILY IN THE WEST

No. 162

Perjantaina, heinäk. 13. — Friday, July 13

1917—KYMMEKSEN VUOSIK.—VOL. X.

Venäjänsä konsuli ryhtyy suomalaisia puolustamaan

Chicago, Ill., heinäk. 11 p. —
Tällä oleva Venäjän konsuli
Volkoff ilmoitti eilen tämän leh-
den kirjeenvaihtajalle, että hän
lakimieheensä on parhaillaan
St. Paulissa, Minn., josta hän
lähtee Washingtoniin, esittämään
registreeruksesta vangittujen Ve-
näjän alamaisten, etupäässä suo-
malaisen, asiaa.

Minnesotassa, Wisconsinissa,
Illinoisissa ja muissa keski-
valtioissa, jotka kuuluvat tähän kon-
sulipiiriin, on vangittu yhteensä
noin 300 suomalaista registreer-
auksen välttämiseksi.

Joitakin heistä on tuomittu eri
suuruisiin vankusrangaistuksiin.
Kaksi suomalaista tuomittu vuo-
den vankeuteen.

Viime torstaina tuomittiin tuomari
Landin, Freeportissa sijaitse-
vassa liittohallituksen oikeus-
dessa kaksi suomalaista vuoden
vankusrangaistukseen sen joh-
dosta, että he eivät olleet registreer-
autuneet.

Miesten nimet ovat Hjalmar
Leppänen ja Hjalmar Parkki.
He ovat Rockfordista, Ill., kum-
pikin perheellisiä miehiä; edelli-
sellä on kaksi lasta.

Heinäkuun 6 päivä (registreer-
auksen jälkeisenä päivänä)
marssi Rockfordissa, Ill. 137 re-
gistreerautumattomia muurikaista
kukin kauteen kauntiin vankilaan.
Kulkueen etunenässä kannettiin
tauluja, joissa luettiin: "We want
peace, not war" ja "One for all
and all for one" eli "Me halu-
amme rauhaa emmekä sotaa" ja
"Yksi kaikkien ja kaikki yhden
puolesta".

Kaikki vangittiin ja nyt on
heistä 120 tuomittu vuoden van-
keuteen, ja yksi kolmen, toinen
kuuden ja kolme yhdeksän kuu-
kauden vankeuteen. He olivat
kansallisuudeltaan ruotsalaisia
etupäässä, sekä liettualaisia ja
nämä kaksi suomalaista, jotka
ennen, De Kalbissa ollessaan,
kuulivat osastoon.

Heidän asiansa tulee esille sa-
malla kun konsulin edustaja saa
toistenkin asian esille Washing-
tonissa.

Oikeuslaitokset ovat näissä re-
gistreerausjutuissa harjoittaneet
mitä suurinta mielivaltaa, anta-
matta syytettyjen esittämiä puo-
lustuskeskusteluita mitään he
olisivat voineet, jos he olisivat
saaneet palkata tulkkeja ja puo-
lustautua tavallisessa järjestyk-
sessä.

Itä-Oregonin työnantajat asestautuvat työ- rettelöitten varalta

Baker, Ore., heinäk. 12 p. —
Baker kauntissa on "Yleisön tur-
vallisuuskomitea" suuri joukko
farmareita ja muita työnantajia,
muodostanut ja asestanut useita
satoja miehiä työrettelöitten va-
ralta vilkkorajurina. Muo-
dolistisesti tosin selitetään, että
asestautumiseen on ryhdytty I.
W. W. vaaraa vastaan, jonka lii-
ton niskoille kaikki työläisten lii-
tehtimiset länellä nykyään ase-
tetaan, kun työläiset äärimmäisen
kurjaan asemaan jouduttuun o-
vat yhtäaikaan kaikkialla nousset
parempia olosuhteita itselleen
vaatimaan. Tämän asestautumisen
takana ovat ensimmäisinä Ore-
gonin kukki- ja sahaparooniitit, se-
kä kaikki muutkin teollisuus-
magnaatit, mikäli yksityiskohtai-
sista raporteista ja toimenpiteis-
tä voi päätellä.

I. W. W:n haali rövostetty.
La Grande, Ore., heinäk. 12 p. —
Eilen illalla oli täällä kansa-
laisten kokous, jossa päätettiin
muodostaa aseellinen kansalais-
tö joukko vastaisten mahdollis-
ten työrettelöitten varalta. Ko-
kouksen jälkeen hyökkäsi joukko
I. W. W:n haaliin ja ryösti sieltä
m. m. jäsenluettelon, jonka
mukaan paikkakunnalla on kaik-

kiaan 75 liittoon kuuluvaa jäsen-
tä.
Mikali Pendleronista on sa-
tu tietää, niin on sielläkin muo-
dostettu aseellinen joukko työ-
rettelöitten varalta. Näitä jouk-
koja muodostamassa ovat olleet
kauntien sheriffit ensimmäisinä,
huolimatta siitä, että tällaiset
toimenpiteet ovat suorastaan ris-
tiiridassa maan lakien kanssa,
joitten mukaan vain kuvernööri
on oikeus sotaväkeä asettaa ja
koota rettelöitten sattuessa.

Englannin ministeristö sekaantunut häväs- tysjuttuun

Lontoo, 12 p. heinäk. — India
asioitten esittelijäsihteeri J. Aus-
ten Chamberlin on eronnut viras-
taan ja Englannin ministeristö-
stä, tänään julkaistun virallisen
tiedonannon mukaan. Chamber-
lin on mainittu niitten yhäisten
siirtomaa- ja sotilasvirkaalloitten
joukossa, jotka ovat sekaantuneet
Mesopotamian sotaretken onnet-
tomasti päättyneeseen häväs-
tysjuttuun.

Sota täydessä käynnissä

Venäläiset jatkavat hyökkäys-
tään Galitsiassa.

Pietari, 12 p. heinäk. — Viral-
lisesti on ilmoitettu, että venä-
läiset joukot ovat valloittaneet
Haliczista 20 mailia lounaiseen
sijaitsevan Kaluschin. Taistelu
venäläisten ja keskivaltojen jouk-
kojen kanssa on nyt käynnissä
käytti Karpanteita Pinskin soille
saakka ulottuvalla linjalla.

Sodan agitaattorit saaneet uutta
yllykettä.

Pietari on juhlinut Haliczin
valloituksen johdosta, vaikka to-
sin verrattain vaatimattomasti.
Plehanovin toimista amerikkai-
selle "sosialistille" Charles Ed-
ward Russellille hankittiin tilai-
suis puhua "intellektuaalisten so-
sialistien" kokouksessa ja Russell
käytti tilaisuuden kehoittaakseen
venäläisiä jatkamaan sotaa mah-
dollisimman tarkkaasti.

Saksalaiset pommittavat Itä-
meren rannikkoasemia.

Berlin, 12 p. heinäk. — Viral-
lisesti on ilmoitettu, että Englan-
nin kanavassa on ranskalainen
miinojenpuhdistaja Jupiter aja-
nut miinaan ja upponut. 11 mies-
tä on hukkunut onnettomuus-
dessa.

Ranskalainen miinojenpuhdistaja
menetty.

Pariisi, 12 p. heinäk. — Viral-
lisesti on ilmoitettu, että Englan-
nin kanavassa on ranskalainen
miinojenpuhdistaja Jupiter aja-
nut miinaan ja upponut. 11 mies-
tä on hukkunut onnettomuus-
dessa.

Suuri englantilai-
nen laiva upotettu?

Buenos Ayres, 12 p. heinäk. —
Tällä on kerrottu, että englan-
tilaisen Royal Mail Steam
Packet laivayhtiön laiva Deme-
rara on tullut upotetuksi. De-
merara oli 11,484 tonnin kanto-
nen.

Taistelut läntisellä rintamalla.

Lontoo, 12 p. heinäk. — Viral-
lisesti on ilmoitettu, että Yse-
rin kanavan suulla ovat saksalai-
set jatkaneet kiivaasti englantil-
laisten asemien pommittamista.
Englantilaiset ovat kuitenkin
estäneet saksalaiset etenemästä
lähiseen Lombardzyde-joen yli
pommittaneen englantilaisten eilis-
päivänä saksalaisille menettämää
Yser-kanavan ja Lombardzyde-
joen välistä aluetta.

Saksalaiset niinkään pommit-
tavat ankarasti englantilaisten
asemia Scarpe-joella, mutta siel-
lä eivät saksalaiset ole yrittä-
neet hyökkäämään.

Butten kaivanto- miehet edelleen lakossa

Butte, Mont., heinäk. 12
p. (klo 4.43 i. p.) — Unioit-
ten yhtymisedotus kumot-
tu äänestyksessä. Lakko jat-
tuu edelleen. — Väinö Salmi.

Butte, Mont., 13 p. hei-
näk. — Metallityöläisten unio-
itteen keskusvirasto (Met-
tal Trades Council) on päät-
nyt, että sunnuntaina t. k. 15
p. pidetään yhteinen neuvot-
telukokous, jossa tulee päät-
tettäväksi pannuseppien, kon-
neenkäyttäjien ja muitten
myötätuntoisuuslakossa ole-
vien metallityöläisten lakon
jatkamisesta taikka lopet-
misesta.

Sähkötyöläisten unio on
kokouksessaan suorastaan
hyllännyt Montana Power
Co:n tarjoamat sovinnoneh-
dot ja ovat päättäneet jat-
kaa lakkoa yhdessä kaivos-
miesten kanssa.

Lakkolaisten virallinen jul-
kaisu Strike Bulletin t. k. 10 p. m.
m. sisältää seuraavan lausunnon
aikeista yhtyä A. F. of L. liiton
kanssa:

"Ottaan huomioon lakon ke-
hittymisen me tulemme kysy-
mykseen josko liittoutua toisiin
unioihin. Kaivosmiehet Buttessa
ovat päättäneet voittoa tämän
lakon ja jos liittoutuminen saa-
ta antaa siihen suuntaan niin
otetaan se huomioon aivan sa-
malla tavalla kuin kysymistä
muusta menettelystä tahansa,
joka saattaisi olla edullinen kai-
vontyöhyön tukemiseksi.

Liittoutuminen toisten unioit-
ten kanssa ei mitenkään merkit-
seisi lakon lopettamista. Se mer-
kitseisi, jos merkitseisi mitään,
että jokainen unioin missä tällä
kaupungissa tulisi yhtymään sa-
maan lakkotaisteluun. Se mer-
kitseisi että koneenkäyttäjät ja
kiviesmiehet ja kaikki muut am-
mattaitoiset työläiset, jotka tek-
evät työtä kaivontyöhyöille val-
mistautuisivat yhtymään lakko-
taisteluun saattaakseen sen niin
pian kuin mahdollista voimak-
kaan loppuun.

"Lähemmepi yhteys sähkötyö-
läisten ja kaivosmiesten välillä
ei merkitseisi, että kaivosmie-
sten olisi mentävä työhön takai-
sin ennenkuin kaikki heidän
vaatimuksensa on saatu hyväk-
syttyksi."

Strike Bulletin niinkään il-
moittaa, että Geo. I. Eckman,
joka oli erotettu Metal Mine
Workers Unionista, oli erotettu
siitä syytä, että hän oli ha-
vaintu kulkevan kaivontyöhyöit-
ten konttorissa "kuudennella
lattialla" salaisissa neuvotteluis-
sa kaivosyhtiöitten virkailijoi-
ten kanssa.

Niinkään Strike Bulletin se-
lostaa Butten porvarillisten leh-
tinen juttua siitä, että paikalli-
sen International Mine, Mill &
Smelter Workers unionin olisi
viime aikoina liittynyt joukottain
kaivosmiehiä ja sen Strike Bul-
letin selittää olevan valhetta. La-
kon syntymässä paikallinen Inter-
national Mine, Mill & Smelter
Workers union, johon kuuluvat
sulimotvöläiset, yhtyvät Metal
Mine Workers unionin kokonai-
sena, joka mies. Nyt on
niitä miehiä, jotka ovat kaiva-
noissa koko lakon ajan "skää-
panneet", alettu johtaa taasen
henkin herätettyyn Internati-
onal Mine, Mill Smelter Workers
unionin, joka on kokonaan hei-
käläisten hallittavana ja jota joh-
tavat koneenkäyttäjät, jotka o-
vat pysyneet yhtiöitten palve-
luksessa, mutta haluaisivat pääs-
tä pulitaaksi siitä, että ovat rik-
kureita nostaneet ja laskeet
kaivantoon.

Sähkötyöläisten lakon sovitta-
minen.

Butte Miner t. k. 11 p. il-
taa kertoo, että sähkötyöläisten
(Jatkoo toisella sivulla.)

17 KAATUNUT LAK- KOMELLAKASSA ALASKASSA

Seattle, Wash., heinäk. 12
p. — Tänne eilen Alaskasta,
Cordovaasta, matkustajalai-
valla "Alameda" saapunut
kaivostyöläinen, Thomas Mc
Carthy, ilmoittaa, että Cor-
dovassa lakkonalaisten kaivo-
ksen laona tapahtui viime
perjantaina verinen mellak-
ka, jossa kaatui kaikkiaan
17 miestä. Sensuuri on tä-
män asi pidättänyt kaikki
tapahtumaa koskevat tiedot,
joten tapahtuma on viikon
päivät pysynyt salassa
muulta maailmalta.

Brazilia oikease sota-
valheen

Rio Janeiro, 12 p. heinäk. —
Sotilasviranomaiset ovat an-
taneet lausunnon, jossa on ilmoi-
tettu valheellisesti tälläkäläisten
somalalehtien levittämää juttua,
että Braziliin torpedohävittäjä
olisi löytynyt ja hävittänyt salai-
sen submariiniaseman Santosin
lähellä. Mitään sellaista ei ole
tapahtunut.

SAKSAN SISÄISET SELK KAUKSET

Bern, Sveitsi, 12 p. heinäk. —
Berliinistä on langattomalla sa-
apunut tieto, että Saksan valtio-
kansleri Bethmann-Holweg on
eronnut virastaan. Sähkösa-
nassa samalla mainitaan, että
valtiokanslerin ero on johtunut
keisarillisen hovin sekaantumi-
sesta.

Basel, Sveitsi, 12 p. heinäk. —
Tänne on saapunut tieto, että
keisari Wilhelm on valtiokansle-
ri Bethmann-Holwegille ilmoit-
tanut, että Preussin maakunta-
päiville on esitettävä vaalilakien
uudistusehdotus, joka vastaa
keisarin pääasiapuheessaan teke-
mää lupaus, että Saksassa tul-
laan ottamaan käytäntöön ylei-
nen ja yhtäläinen äänioikeus.

Vorwärts ennustaa val-
lankumouksen lähenevän.

Amsterdam, 12 p. heinäk. —
Saksan sosialistien johtava sa-
nomalehti Vorwärts julkaisee
nykyisen Saksan tilanteen joh-
dosta seuraavan rohkean lausun-
non:

"Saksa on nykyisin kulkema-
sa kohti rauhallista vallanku-
mousta. Se saattaa kehittyäk-
seen tarvittaessa voimaksi, taikka ku-
kansa taikka tulla viivytettyä
yhdeksi iskuksi. Ellei nykyisin
käynnissä oleva kiista johda mi-
hinkään ratkaiseviin uudistus-
siin niin tulee kiista uudistu-
misen ankarimpana ja vaikeam-
pina oloissa."

Yhdysvaltain hallitus tietää Sak-
san ministerien eroavan.

Washington, D. C., 12 p. hei-
näk. — Hallitusvirastolle sa-
apunut tieto kertoo, että Saksas-
sa tulee viisi ministereitä eroa-
maan ja että uudistettuna halli-
tus tulee heti sen järeistä ryh-
tymään toimenpiteisiin äänioi-
keus-uudistusten toimeenpan-
miseen.

Hallitusvastainen sanomalehti
lakkautettu sodan ajaksi.

Berlin, 12 p. heinäk. — Die
Zukunft, tunnettu kansalliskii-
koilijan Maximilian Hardenin
omistama sanomalehti on lak-
kautettu sodan ajaksi ja Harden
nähtävästi lähtemään sotarinta-
maan. Harden on lehdeensä
hyökkäilyt ankarasti hallitusta
vastaan siitä svystä, että halli-
tus on muka liiaksi lempeä so-
sialisteja kohtaan, eikä kyllin
tarkkaasti johda sotatoimia.

Mielivalta rehot- taa Arizonan lak- koalueella

Kaivostenomistajat ka-
masakojen avulla kar-
kottaneet 1,100 lakko-
laista Bisbee'n alueelta

Tucson, Ariz., heinäk. 12 p. —
Douglasista klo 2 aikaan saatu
puhelin tieto kertoi, että sieltä
ohi vietiin klo 1.45 päivällä Bis-
beesta karkotettuja lakkolaisia
junaanlastillinen New Mexico
kohden, missä ne tullaan sijoit-
tamaan leirille liittovaltioitten so-
tilaitten valvonnan alaisina. Kaik-
kiaan käsitettiin juna 27 vauunna.
Lakkolaiset oli lastattu tavara-
ja karjavanuuihin.

Phoenix, Ariz., heinäk. 12 p. —
Bisbeessä ovat kaikki liikkeet
suljettuina ja n. k. "Citizens
Protective Lige", johon kuuluu
kaikkiaan noin 1,500 asetettua
kansalaista, liikemiehet palveli-
joineen ja kaivostenomistajat
uskollisine alamaisineen, ovat a-
sestettuna ympäröineet lakko-
laiset ja lastaavat niitä parastai-
kaa karja- ja rahivannuuihin kar-
kottaakseen ne pois paikkakun-
nalta klo 11 päivällä. Kaikki-
ään on 1,100 lakkolaista van-
gittu tarkoituksella karkottaa ne
pois lakkoalueelta.

Kaikki "Citizens Protective
Ligueen" kuuluvat henkilöt on
kauntiin sheriffi vannotuttanut
ylimääräiseksi deputisheriifeiksi,
joten ne ovat "oikeutettuja" a-
seite kantamaan. Yhteisen suun-
nitelman mukaan nämä 1,500 de-
putista lähti yöllä kulkemaan ta-
lostaloon kysyen jokaiselta
lakkolaiselta haluuko mennä
työhön. Jokainen joka kieltäy-
ty, vietiin pallokentälle ja siel-
tä sitten vanuuihin lastattaviksi.
"Tähän "puhdistustyöhön" alet-
tiin puolenyön aikana, jolloin
kaikki lakkolaiset pahaa avasta-
matta rauhallisesti nukkuivat, ja
etukäteen sovitun päätöksen mu-
kaan saapui "kansalaisia" Doug-
lasista ja muistakin paikoista
autoilla kolmella kuulariskulla
asetettuna karkotusta avusta-
maan.

Lakimieskin karkotettu lakko-
laisten mukana.

Kun lakimies, W. B. Cleary,
autolla oli ajassaan näki miten-
kä tärkein laittomasti "kansalai-
set" lakkolaisia kohtelivat, niin
hän pysäytti autonsa ja ilmaisi
vastalauseensa menettelyä vas-
taan. Tätä hänen ei olisi pitä-
nyt tehdä, sillä muutta mutkitta
otettiin hänet autostaan, marssi-
tettiin lakkolaisien mukana pal-
lokentälle ja sieltä karjavanuun
pois karkotettaviksi. Lakkolai-
set on kaikki peitettävä Mexi-
coon, sillä California, Texas ja
New Mexico ovat kieltäytyneet
ottamasta lähestyvä vastaan.

Kaksi ammuttu mellakassa.

Valtion yleiselle syyttäjäle,
Whitneylle, on Bisbeessä ilmoit-
tettu, että siellä on karkotuksen
tapahtuessa kaksi saanut sur-
man- ja laukausten vaurioita.
Kuolleet ovat deputisheriffi
McRae ja eräs lakkolaisista.
Kumpikin tappoi toisensa lau-
kastessaan pistoolillaan yhtä-
aika toisiaan kohden.

Karkotus laitoita mielivaltaa.

Valtion yleinen syyttäjä, Whit-
ney, on Bisbee sheriffille lähet-
tänyt seuraavan sähkösanoman:
"Ystävällisesti ilmoitetaan heti
tähän virastoon yksityiskohtai-
nen selostus siitä, mikä johti
parakaa Bisbeessä toimitettu-
viin karkotuksiin. Selitäkää
millä lain valtuuttamalla oikeu-
della te toimitte. Selitäkää tar-
koin mitään lainrikkouksia, jos
mitään sellaisia, tapahtui ennen-
kään näitä karkotuksen toi-
mitta. Samaan suuntaan vaa-
ti valtion kuvernööri, Cambell-
kin, tje-ohi kauntiin virkailijoi-
ta sheriffillä saamatta kuiten-

(Jatkoo toisella sivulla.)

Hillquitt ehdokkaana New Yorkin kau- punginmajuriksi

New York, 8 p. heinäk. —
New Yorkin sosialistit ovat ase-
taneet toveri Morris Hillquittin
majurinehdokkaaksi pian toimi-
tettavassa kaupungin virkailijoi-
ten vaissa.

Moottorilaiva ajanut
kuivalle maalle

Tacoma, Wash., heinäk. 12 p. —
Viime yönä ajautui kirkkaan
sään vallitessa moottorilaiva,
Wakana, rannikolle aivan kei-
valle maalle Puget Soundissa
Brown's Pointissa, tullessaan
Powell Riveriltä Tacomaan las-
tinaan 400 tonnia sanomalehtipa-
peria ja 600 sakkia pähkinöitä.
Laiva ajautui kokonaan kuivalle
maalle niin ettei mikään paikka
jäätynyt veteen. Laiva sai rytä-
kässä vain pienen läven pohjaan-
sa.

Appeal to Reason päädetty postista

Girard, Kan., 7 p. heinäk. —
Kesäkuun 30 päivän numero
Appeal to Reasonia on pidetty
postista "vakoja"-lain nojalla,
niin on Appeal to Reasonin toi-
mittu ilmoittanut hallituksen
asiamies W. H. Lamar Washing-
tonista, D. C., Lamar sanoo
myöskin ilmoittaneensa siitä Gi-
rardin postimestarille.

New York Call.

Tyytymättömyyttä ilmennyt hallituksen kivihiilipolitiikkaan

Senaatti soimaa hallitusta toi-
mettomuudesta ja kauppa-
komissionia puolueellisuudesta.

Washington, heinäk. 11 p. —
Senaatin valtioiden välinen kaup-
pakkomissio on tänään julis-
tanut raportinsa tutkittuaan ki-
vihiilikysymystä sen jälkeen kun
hallitus kivihiilelle on turhaan
rajahintoja koettanut sopimus-
sien kautta määrittellä. Tässä
raportissa syyttää komissioin
ankarasti liittovaltioitten kaup-
pakkomissioin puolueellisuude-
sta ja sanoo hallituksesta suo-
raan ja peittelemättä, että sen
"on pakkoitimenpitäillä saatava
kivihiilen hinnan alemmaksi, tai
sitten tunnustettava kykenemä-
ttömyytensä hallita kivihiiliru-
stia."

Mitä suunnitelmaa hallitus tu-
lee seuraamaan kivihiilen hintaa
määrittelyssä tullaan pian näke-
mään, mutta jos kongressi asi-
aan tulee sekaantumaan, niin on
varmaakin, että silloin ei liito-
valtioitten kauppakkomissioin tu-
le asian kanssa enää olemaan
missään tekemisissä, sillä kon-
gressi on viime aikoina selvästi
osottanut epäluottamustaan lii-
tohallituksen valtioiden väliselle
kauppakomissioille. Niinpä
lausuivat eräät johtavat senaati-
torit tänään, että jos nykyään
jauhettavana olleesta elintarpeik-
sen säännöstelylaista olisi kaikki
kauppakomissioille määritellyt
valtuudet olleet poissa, niin laki-
sitys ilman muuta olisi tullut
hyväksytyksi, mutta että nykyi-
sessä muodossaan sitä ei tulla
hyväksymään.

Kivihiiliparoonien menettely
paljastunut.

Sillä aikaa kun kansallinen
puolustusneuvosto on hallituk-
sen kanssa yhdessä paljon puhu-
nut "kansaa tulevana talvena uh-
kaavasta ukivihiilipulasta," on
senaatti toimittanut asian joh-
dosta tutkimuksia ja uhkaa niit-
ten johdosta käydä omin päinsä
toimimaan. Tätä tutkimusta toi-
mittaessaan oli senaatin komi-
ssioin saanut tietää, että siitä
huolimatta, että kivihiiliparoonit
koko viime vuoden ajan möivät

(Jatkoo toisella sivulla.)

Kalastajain lakko Rivers Inletissä loppunut

(Kirjeenvaihtajan tiedonanto.)

Rivers Inlet, B. C., heinäk. 7
p. — Vähän toista viikkoa kestä-
nyt lakko loppui täällä t. k. 3 päi-
vänä. Kannatusyhtiöitten isän-
nistö suostui maksamaan 22½
senttiä. Meidän ei suinkaan olisi
tarvinnut olla enää montta päi-
vää lakossa, kun olisivat maksa-
neet 25 senttiä. Mutta kun japa-
nilaiset menivät t. k. 2 päivänä
kalastamaan, niin jo rupeisi hor-
jumaan valkoinen rotu, etenkin
skandinaavialaiset, jonkatähden
lakkokomitea näki hyväksi lopet-
taa lakon niin pianell voitolla.
Muutoin ehkä olisi ruynnuttu syn-
tymään vakavia rettelöitä.

Suomalaiset kalastajat pysyiv-
ät horjumattomina, kunnes komi-
teita ilmoitti lakon loppuneen.
Heitä jo Brunswickin kannutti-
moista oli poliisi häädeltä su-
noista pois juuri vähän ennen so-
vintoa.

Kalastajain union perustamista
on myös puuhattu lakkoaikana,
vaan kun minulla ei ole tarkkoja
tietoja edes sen homman virkai-
ljoista, en siitä kirjoita mitään.
K. Savola.

Quebecin katolilainen papisto puuhaa tasavaltaa

Montreal, Que., heinäk. 11 p. —
Quebecin maakunnan rans-
kalainen väestö ja olleikin sen
katolilainen papisto, on viime
aikoina kiihkeästi alkanut puhua
Quebecin tasavallan muodosta-
misesta muusta Canadasta. Aina
on Canadian ranskalaisella väes-
töllä ollut jonkinlaista kaninaa
maan englantilaisen väestön kans-
sa ja nyt parlamentissa käsitte-
lyn alaisena oleva paikollinen ase-
velvollisuuslaki on Canadian rans-
kalaiset saattanut kiikkon val-
taan ja enemmän kuin milloin-
kaan ennen eroomista muusta
Canadasta ajattelemaan. Puuha
ei ole mitään salaisista, sillä siitä
puhutaan aivan julkisesti sanom-
malehdissä, joista olleikin Que-
becin papiston puoliviralligen ää-
nenkannattaja, "L'Idéal Catho-
lique" kenenään häiritsemättä on
kiihkeästi vetoomuksia ranskalai-
se väestölle julkaissut. Käy-
dessään toimitusartikkelissaan
tarkemmin tasavallan perustami-
sta St. Lawrence joen varrella
pohtimaan, puhuu "L'Idéal Catho-
lique" m. m. siitä, että tasavall-
ana tulee Quebec kantamaan
veroja muulta Canadalta kaikista
lajivaikeudesta, mitä St. Law-
rence joen kautta Canada muun
maailman kanssa käy, suunnitel-
liten siten saavansa ajattelulle ta-
savalle suuria tulolajeita.

Kolme sotilasta jäänyt junan alle

Detroit, Mich., heinäk. 11 p. —
Kolme cadumetilaisen insi-
nöörikomppanian sotilasta sai vii-
me yönä täällä silmänräpäyksel-
lisen kuoleman joutessaan jun-
nan alle kaupungin länsipäässä.
Miehet olivat seisoneet toisella
lakkosraiteista katsellen ohikul-
kevaa raitijunaa, kun takaa tulla
porhali matkustajajuna, joka
miehet silmänräpäyksessä ruhjoi
muodottomiksi möhkäleiksi.

Maanjäristyksiä Samoan saarilla

Melbourne, heinäk. 11 p. —
Survasta, Fiji saarilta saapuneen
sähkösanoman mukaan ovat u-
seet ankarat maanjäristykset ja
niitten aiheuttamat hyökäykset
tehneet suurta tuhoa Samoa saa-
rilla. Ystävyyden saarilla on
myöskin tuntunut maanjäristyk-
siä, vaikkakaan ne eivät ole ni-
itään erikoisempaa vahinkoa saa-
neet aikaan.